

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, august 2026

Domnului Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

**asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 122/2023 privind
exploatațiile de creștere a porcinelor și combaterea pestei porcine africane
în România**

La data de 5 august 2026, Parlamentul a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 122/2023 privind exploatațiile de creștere a porcinelor și combaterea pestei porcine africane în România (PL-x nr. 502/2026; L415/2026).

Legea supusă reexaminării urmărește un obiectiv legitim și de o importanță deosebită: consolidarea prevenirii și combaterii pestei porcine africane, protejarea exploatațiilor de creștere a porcinelor și limitarea consecințelor economice și sanitar-veterinare ale bolii. Realizarea acestui obiectiv reclamă însă un cadru normativ clar, coerent, aplicabil și pe deplin compatibil cu dreptul Uniunii Europene, adoptat cu respectarea procedurii constituționale și însoțit de garanții proporționale cu intensitatea ingerințelor instituite.

În forma transmisă la promulgare, legea conține obligații al căror rezultat nu poate fi stabilit obiectiv, soluții sancționatorii disproporționate, delegări insuficient delimitate către o autoritate administrativă, contradicții între autoritățile competente, precum și deficiențe de fundamentare financiară și tehnică legislativă, care necesită o reanalizare.

I. Confiscarea obligatorie a mijlocului de transport

Art. I pct. 16 din legea supusă reexaminării modifică art. 33 alin. (4) din Legea nr. 122/2023, care va avea următorul cuprins: "(4) *Complementar sancțiunilor prevăzute la alin. (2), în cazul oricărui transport de 6 sau mai multe porcine neidentificate sau neînsoțite de documente sanitar-veterinare ori ale căror documente de însoțire nu atestă proveniența de la o exploatare comercială sau nu sunt respectate prevederile anexei nr. 3, atât animalele, cât și mijlocul de transport utilizat se confiscă, iar deținătorul se sancționează cu amendă de la 10.000 lei până la 15.000 lei.*"

Norma, deși menține în parte soluția din legea în vigoare, este rescrisă integral de legea analizată, care introduce, pentru prima dată, pragul de 6 capete, prin distincția nou-creată față de alin. (4¹). Textul prevede confiscarea obligatorie a animalelor și a mijlocului de transport, aplicată de drept, fără nicio marjă de apreciere a agentului constatat și fără criterii de individualizare raportate la natura și gravitatea concretă a faptei, indiferent cine este proprietarul vehiculului. Curtea Constituțională a analizat o structură normativă identică - confiscarea obligatorie a mijlocului de transport, fără criterii de individualizare - la art. 19 alin. (13) din Legea nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice, și a admis excepția de neconstituționalitate prin Decizia nr. 197 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 438 din 3 iunie 2019. Curtea a reținut, la paragraful 35, că, în lipsa unor criterii de individualizare a sancțiunii complementare a confiscării prin raportare la natura și gravitatea faptei, măsura confiscării "*urmează a fi aplicată de drept*", ceea ce echivalează cu "*lipsirea proprietarului de dreptul său, prin trecerea bunului în proprietatea statului*", o privare de proprietate incompatibilă cu art. 44 din Constituție și cu art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Această cerință de individualizare este generală, aplicabilă oricărei confiscări dispuse în temeiul normei, nu doar situațiilor în care vehiculul aparține unui terț.

Ipoteza terțului de bună-credință rămâne, suplimentar, un caz particular și mai grav al aceleiași probleme: art. 33 alin. (4) nu distinge nici între vehiculul contravenientului și cel închiriat, în leasing sau aparținând unui terț străin de faptă. În acest sens, deși nu este direct aplicabilă, jurisprudența CJUE (*cauza C-393/19, Okrazhna prokuratura – Haskovo, hotărârea din 14 ianuarie 2021*) a statuat că o reglementare care permite confiscarea unui bun aparținând unui terț de bună-credință, fără o cale de atac efectivă a acestuia, este contrară dreptului de

proprietate garantat de art. 17 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Pragul de 6 capete introdus prin distincția dintre alin. (4) și alin. (4¹) nu satisface, singur, cerința de individualizare: deasupra pragului, confiscarea rămâne aplicată de drept, identic pentru orice transport de 6 sau mai multe porcine, indiferent de circumstanțele concrete. Interesul public deosebit de important protejat de lege, respectiv prevenirea unei epizootii, nu înlătură cerința de individualizare, ci o face cu atât mai necesară: gravitatea faptei, în sensul Deciziei nr. 197/2019, ar trebui raportată la riscul epidemiologic concret al conduitei sancționate (de exemplu, proveniența din zonă de restricție, eludarea deliberată a testării obligatorii), nu doar la un prag numeric al animalelor transportate, care nu diferențiază între abateri pur formale și conduite care prezintă un risc real de răspândire a bolii.

Norma produce, totodată, o ruptură sancționatorie contrară scopului declarat al legii: pentru transporturi sub 6 porcine, amenda scade la 300-500 lei, fără confiscare - o reducere de 20-50 de ori față de regimul actual (fără prag, confiscare și 10.000-15.000 lei pentru orice transport nereglementat). Această reducere contrazice direct expunerea de motive, care justifică intervenția legislativă prin necesitatea unor "*sancțiuni severe*" și a "*extinderii cazurilor de confiscare*" și afectează exact profilul de risc pe care expunerea de motive îl identifică drept prioritar, respectiv exploatațiile mici, informale, care transportă loturi reduse.

Este necesară reformularea normei prin introducerea unor criterii de individualizare a sancțiunii raportate la natura și gravitatea faptei, aplicabile în orice caz de confiscare, cu protejarea suplimentară a terților de bună-credință care nu au cunoscut scopul folosirii bunului, reevaluarea proporționalității pragului în raport cu scopul declarat al legii și prevederea unui termen pentru emiterea ordinului comun al Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) și al Ministerului Afacerilor Interne prevăzut la art. 33 alin. (7), nou introdus prin legea criticată. În lipsa unui asemenea termen, aplicarea sancțiunilor de confiscare, deja afectate de deficitul de individualizare arătat mai sus, rămâne suplimentar incertă până la adoptarea instrucțiunilor de punere în aplicare. Menționăm, totodată, că art. 44 alin. (9) din Constituție impune ca bunurile să poată fi confiscate numai "în condițiile legii", deci condițiile substanțiale ale confiscării, inclusiv criteriile de individualizare menționate mai sus, trebuie stabilite prin lege, iar nu delegate ordinului comun prevăzut la art. 33 alin. (7), care poate reglementa exclusiv aspecte de procedură administrativă de aplicare a măsurii, nu condițiile în care aceasta se dispune.

II. Nesolicitarea fișei financiare și lipsa unei surse de finanțare obiective și reale

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 69/2010 a responsabilității fiscal-bugetare: *"În cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii au obligația să prezinte: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară."*

Fișa financiară la care se face trimitere este reglementată la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, care prevede, la alin. (2), că *"în cazul propunerilor legislative, Guvernul va transmite Camerei Deputaților sau Senatului, după caz, fișa financiară prevăzută la alin. (1), în termen de 45 de zile de la data primirii solicitării."*

Curtea Constituțională a clarificat conținutul exact al obligației inițiatorilor: nu ei trebuie să întocmească fișa financiară, aceasta cade în sarcina Guvernului, potrivit alin. (2) de mai sus, fiind suficient, pentru respectarea procedurii, ca inițiatorii să facă dovada că au solicitat Guvernului acest document (Decizia nr. 69 din 28 februarie 2023, par. 31: *„(...) Prin urmare, pentru a respecta procedura constituțională de adoptare a unui act normativ care implică o cheltuială bugetară, este suficient ca inițiatorii actului normativ să facă dovada că, în temeiul dispozițiilor legale anterior menționate, au solicitat Guvernului fișa financiară. Netransmiterea fișei financiare în termenul legal de către autoritatea publică ce are obligația de a întocmi acest document nu poate constitui un impediment în continuarea procedurii de legiferare.(...)”*).

Neîndeplinirea acestei obligații de solicitare a fost sancționată constant de Curtea Constituțională ca încălcare a art. 138 alin. (5) din Constituție. Prin Decizia nr. 643 din 24 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 978 din 23 octombrie 2020, paragrafele 71-72, Curtea a reținut că, atunci când în procedura de legiferare nu a fost solicitată fișa financiară de către inițiatorii propunerii legislative, rezultă că majorarea cheltuielilor bugetare s-a întemeiat pe o sursă de finanțare *"generală și lipsită de un caracter obiectiv și real"*, cu încălcarea art. 138 alin. (5) din Constituție, întrucât nesolicitarea fișei arată că *"între Parlament și Guvern nu a existat un dialog real"* cu privire la impactul bugetar al legii.

Nu rezultă din documentele disponibile privind procedura legislativă a propunerii supuse reexaminării că inițiatorii au solicitat Guvernului fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002, deși legea prevede majorarea unor cheltuieli bugetare certe, respectiv fonduri pentru plata medicilor veterinari de liberă practică, precum și creșterea stimulentei acordate vânătorilor și gestionarilor fondurilor cinegetice.

Necesitatea acestei solicitări reiese cu atât mai clar din conținutul concret al legii, care introduce cel puțin două mecanisme financiare noi, ale căror costuri reale nu par să fi fost, la rândul lor, estimate, exact tipul de informație pe care fișa financiară ar fi trebuit să o cuprindă.

Plata medicilor veterinari de liberă practică (art. 6 alin. (2), complet nou).

Norma instituie o sursă de finanțare (Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului) pentru remunerarea medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți să pună în aplicare măsurile dispuse de Centrul Local de Combatere a Bolilor (CLCB) și cele de la art. 10¹ (zona de monitorizare de 10 km, instituită în jurul exploatațiilor de porcine domestice). Legea nu detaliază însă natura și frecvența activităților remunerate, numărul estimat de medici împuterniciți, plafonul sau metodologia de calcul a sumelor datorate, elemente fără de care angajarea Fondului de rezervă bugetară, o resursă generală, destinată situațiilor de urgență de orice natură, rămâne imposibil de cuantificat anticipat.

Se adaugă o inadecvare structurală a sursei de finanțare alese pentru componenta legată de art. 10¹: potrivit art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului finanțează "*cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar*". Zona de monitorizare sanitar-veterinară de 10 km, instituită automat și permanent în jurul oricărei exploatații autorizate, indiferent de existența unui focar, nu prezintă însă niciuna dintre aceste caracteristici - este o structură generală și previzibilă, cunoscută de la data intrării în vigoare a legii. Finanțarea activității veterinare aferente acestei zone din Fondul de rezervă bugetară contravine, astfel, chiar scopului legal al acestui fond, spre deosebire de finanțarea prevăzută la art. 14 alin. (5) pentru situațiile efectiv legate de un focar confirmat, care corespunde naturii "*urgente sau neprevăzute*" a cheltuielii.

Costul testării masive a mistreților recoltați (art. 14 alin. (1) lit. c)). Acordarea stimulentei de 150 de euro pentru fiecare mistreț împușcat la care boala nu s-a confirmat presupune, potrivit interpretării textului, prelevarea de probe și testarea de laborator a fiecărui exemplar ucis, indiferent de rezultat. Spre deosebire de art. 13, care privește un număr limitat de cadavre găsite pasiv, operațiunea de

recoltare a "întregului efectiv" dintr-o zonă infectată cu raza de 20 km, dispusă potrivit art. 13¹, presupune testarea unui volum substanțial mai mare de exemplare, concentrat într-un termen de 30 de zile. Legea nu evaluează capacitatea laboratoarelor sanitar-veterinare județene de a absorbi acest volum, nici costul de laborator generat, care rămâne, la rândul lui, în sarcina bugetului Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, alături de stimulentele propriu-zise.

Niciunul dintre aceste costuri nu pare reflectat în vreo evaluare de impact bugetar, confirmând, printr-un exemplu concret, necesitatea completării documentației financiare potrivit art. 15 alin. (1) din Legea nr. 69/2010, arătată mai sus.

III. Reconfigurarea obligației de recoltare a mistreților și a regimului de răspundere conex

III.1. Caracterul nedeterminat și dificil de verificat al obligației

Art. I pct. 7 din legea supusă reexaminării introduce, după articolul 13 din Legea nr. 122/2023, un nou articol, art. 13¹, al cărui alin. (1) prevede: "*(1) În scopul prevenirii, controlului și eradicării pestei porcine africane în populația de porcine sălbatice, la propunerea direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București, pe baza evaluării situației epidemiologice, CLCB poate dispune, în zona infectată, calculată ca o arie cu o rază de 20 km de la cazul de pestă porcină africană confirmat la porcine sălbatice, recoltarea întregului efectiv de mistreți, prin metode de vânătoare admise, în termen de 30 de zile de la confirmarea virusului.*"

Într-o populație de faună sălbatică, efectivul real existent într-un perimetru deschis nu poate fi cunoscut cu exactitate și nici nu poate fi dovedit obiectiv că, după expirarea termenului, nu a mai rămas niciun exemplar. Cu toate acestea, nerespectarea măsurii poate atrage răspunderea gestionarilor, potrivit alin. (3).

Legea nu clarifică dacă fiecare nou caz confirmat generează un nou cerc de 20 km și un nou termen, cum se gestionează suprapunerea ariilor, care este momentul încetării regimului, cum se coordonează intervenția când zona intersectează mai multe județe sau fonduri cinegetice și ce procedură se aplică lângă frontiera de stat.

Se impune clarificarea acestor aspecte procedurale - efectul cazurilor confirmate succesiv, gestionarea suprapunerii ariilor, momentul încetării regimului și coordonarea intervenției în zonele care intersectează mai multe județe sau fonduri cinegetice ori se învecinează cu frontiera de stat.

III.2. Trimiterea generică la răspunderea penală și lipsa unui mecanism sancționator funcțional

Art. 13¹ alin. (3), introdus prin art. I pct. 7 din legea supusă reexaminării, prevede: "*(3) În cazul nerespectării măsurilor dispuse de CLCB, gestionarii fondurilor cinegetice răspund contravențional sau penal, după caz, potrivit prevederilor legale.*"

Această trimitere la răspundere se aplică unei obligații de rezultat absolute, imposibil de verificat obiectiv într-o populație de faună sălbatică, ceea ce ridică, independent de golurile expuse mai jos, o problemă suplimentară de previzibilitate: o sancțiune, contravențională sau penală, nu poate fi legată, în mod constituțional, de o obligație al cărei conținut și grad de îndeplinire nu pot fi stabilite obiectiv.

Nici latura contravențională, nici cea penală nu sunt, în realitate, pe deplin funcționale.

Latura penală nu are niciun corespondent: nicio dispoziție din lege sau din legislația conexă (Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic) nu incriminează nerespectarea măsurii de recoltare dispuse de CLCB.

Latura contravențională are, teoretic, temei în clauza generală de la art. 33 alin. (1) din legea de bază ("*nerespectarea prevederilor prezentei legi constituie contravenție*"), dar sancțiunea concretă se stabilește, potrivit alin. (2), prin raportare la anexa nr. 4, care este structurată exclusiv pe categorii de exploatații de porcine (neconvenționale, asociative, înregistrate, autorizate) și nu conține nicio categorie aplicabilă gestionarilor fondurilor cinegetice, un subiect activ de natură complet diferită, care nu deține o exploatație de porcine, ci administrează un fond de vânătoare. Practic, agentul constatator nu dispune de un punctaj de amendă aplicabil acestui subiect.

Trimiterea de la alin. (3) rămâne, astfel, lipsită de un mecanism sancționator complet și funcțional, pe ambele laturi, aplicată, în plus, unei obligații de bază insuficient definite. Astfel, Parlamentul trebuie fie să elimine sintagma "sau penal" și să completeze anexa nr. 4 cu o categorie corespunzătoare gestionarilor fondurilor cinegetice, fie să definească expres, pentru ambele laturi, fapta, subiectul activ, forma de vinovăție și sancțiunea, în ambele cazuri, cu respectarea principiului proporționalității și numai după clarificarea prealabilă a conținutului obligației de la alin. (1), potrivit Secțiunii III.1.

IV. Reformularea măsurilor de testare

Art. I pct. 13 din legea supusă reexaminării introduce, la art. 21, trei noi alineate, alin. (3)-(5). Alin. (3) și (4) prevăd: "(3) *Introducerea pe teritoriul României a porcinelor vii și a produselor din carne de porc provenite din comerț intracomunitar sau import din țări terțe este permisă numai cu respectarea condițiilor sanitar-veterinare stabilite în legislația Uniunii Europene și în normele naționale de punere în aplicare a acesteia.*

(4) *Prin excepție de la prevederile alin. (3), în situația existenței unui risc sanitar-veterinar major determinat de evoluția pestei porcine africane, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor poate institui, prin ordin al președintelui acesteia, obligația efectuării testării de laborator pentru pesta porcină africană, cu rezultat negativ, anterior introducerii în unități de pe teritoriul României a porcinelor vii, a cărnii de porc și a produselor din carne de porc. În situații justificate, obligațiile de testare pot fi dispuse și asupra porcinelor vii, a cărnii de porc și a produselor din carne de porc din producție internă."*

Redundanța juridică a alin. (3)

Alin. (3) nu are, în sine, conținut normativ propriu: afirmă doar că introducerea mărfii e permisă "*numai cu respectarea condițiilor sanitar-veterinare stabilite în legislația Uniunii Europene și în normele naționale de punere în aplicare a acesteia*", deci, în esență, obligația de a respecta legea aplicabilă. Această obligație există, însă, independent de orice reafirmare expresă: aplicabilitatea directă a regulamentelor UE (art. 148 alin. (2) din Constituție) și principiul general al legalității (art. 1 alin. (5) din Constituție) ar impune aceeași conduită chiar dacă alin. (3) nu ar exista deloc. Norma nu interzice și nu permite nimic ce nu ar rezulta deja din efectul general al legii fiind o reglementare fără valoare normativă proprie, ce dublează inutil un principiu deja aplicabil.

Consecința asupra alin. (4): o "excepție" fără obiect clar de la care să deroge

Tocmai această absență a unui conținut normativ propriu la alin. (3) face ca formula alin. (4), respectiv "*prin excepție de la prevederile alin. (3)*", să rămână deschisă la două lecturi ireconciliabile, ambele plauzibile din perspectiva strict gramaticală a textului:

Interpretarea (a) - cerință națională suplimentară. Alin. (4) ar adăuga o obligație de testare, aplicată alături de dreptul UE: marfa ar trebui, în continuare, să întrunească certificarea și condițiile UE obișnuite, plus testarea suplimentară impusă de ordinul ANSVSA. Aceasta corespunde tiparului obișnuit al măsurilor

naționale suplimentare admise de dreptul UE în anumite condiții, deși ridică, la rândul ei, problema unei dublei testări.

Interpretarea (b) - derogare de la însăși condiția de legalitate. Dacă alin. (3) reprezintă, ca atare, condiția generală de conformitate cu dreptul UE, iar alin. (4) constituie o "excepție" de la acea condiție, rezultă că, în situația de risc, introducerea mărfii s-ar putea realiza exclusiv în temeiul ordinului ANSVSA, iar nu al continuării respectării cadrului UE. Sub această lectură, testarea națională nu s-ar mai adăuga condițiilor UE, ci le-ar înlocui ca temei de admisibilitate, un mecanism care ar permite, teoretic, introducerea unor produse care nu ar întruni certificarea UE obișnuită, atâta vreme cât trec testul impus de ordinul național. Aceasta ar echivala cu o derogare, printr-un act administrativ intern, de la un regulament european, interzisă de art. 148 alin. (2) din Constituție, care așază dreptul Uniunii Europene pe o poziție de prioritate față de dispozițiile contrare din dreptul intern. Pentru marfa din comerțul intracomunitar, o asemenea lectură ar inversa logica obișnuită a măsurilor naționale suplimentare (care pot doar adăuga, nu înlocui, garanțiile UE), creând un canal paralel de admisibilitate, ocolind exact certificarea pe care dreptul UE o cere.

Indiferent care dintre cele două lecturi corespunde intenției legiuitorului, chiar existența acestei ambiguități (generată direct de caracterul redundant, lipsit de conținut propriu, al alin. (3)) contravine cerinței de claritate și previzibilitate a legii (art. 1 alin. (5) din Constituție). Se impune fie eliminarea alin. (3) ca superfluu, cu reformularea alin. (4) ca normă de sine stătătoare, fără raportare la o pretinsă "excepție", fie, dacă se optează pentru prima interpretare, precizarea expresă că obligația de testare se aplică suplimentar, iar nu în locul condițiilor de conformitate cu dreptul Uniunii Europene.

Element suplimentar - dublă testare pentru marfa deja certificată UE: pentru marfa provenită din zone de restricție UE deja stabilite (zonele I/II/III conform Regulamentului (UE) 2023/594), testarea specifică pentru pesta porcină africană este deja obligatorie și atestată prin certificatul sanitar-veterinar care însoțește marfa. Un ordin emis în temeiul art. 21 alin. (4) ar produce, pentru această categorie, o dublare a testării, fără valoare sanitară suplimentară demonstrabilă, cu risc de măsură disproporționată în raport cu art. 34-36 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu principiul recunoașterii reciproce.

Suplimentar, sintagmele "*risc sanitar-veterinar major*" și "*situații justificate*" nu sunt definite, iar legea nu stabilește datele epidemiologice minime care justifică intervenția, produsele ori teritoriile vizate, durata maximă a măsurii sau procedura de reevaluare periodică.

Se impune, suplimentar, excluderea din domeniul de aplicare a mărfii deja certificate ca provenind dintr-o zonă de restricție testată, precum și completarea normei cu criteriile de necesitate, proporționalitate, durată și reevaluare periodică menționate mai sus.

V. Delimitarea regimului zonei de monitorizare sanitar-veterinară de 10 km

Art. I pct. 5 din legea supusă reexaminării introduce, după articolul 10 din Legea nr. 122/2023, un nou articol, art. 10¹, al cărui alin. (1) prevede: "*(1) În scopul prevenirii și limitării răspândirii pestei porcine africane, în jurul exploatațiilor comerciale autorizate sanitar-veterinar se instituie o zonă de monitorizare sanitar-veterinară cu o rază de 10 km.*"

Norma instituie, în mod automat, o zonă de monitorizare sanitar-veterinară cu raza de 10 km în jurul fiecărei exploatații comerciale autorizate sanitar-veterinar, fără a condiționa instituirea acestor măsuri de existența unui focar, de atingerea unui nivel de risc sau de o evaluare epidemiologică individualizată. Norma nu identifică nicio autoritate care decide instituirea zonei - verbul "se instituie" este folosit impersonal, iar zona ia naștere direct din efectul legii, în jurul oricărei exploatații autorizate, fără nicio evaluare administrativă prealabilă. Rolul direcțiilor sanitar-veterinare județene, potrivit alin. (3), este strict tehnic (delimitarea cartografică și comunicarea către autoritățile locale) nu o decizie asupra necesității sau oportunității instituirii zonei. Nu sunt stabilite natura măsurilor admise, categoriile de exploatații vizate, durata, periodicitatea reevaluării, consecințele suprapunerii mai multor zone ori căile de contestare.

Parlamentul trebuie să stabilească în cuprinsul normei primare cel puțin scopul precis, criteriile de activare, categoriile de măsuri care pot fi dispuse, limitele lor materiale și temporale, obligația de fundamentare epidemiologică și mecanismul de contestare, precum și relația acestei zone permanente cu zonele de restricții instituite potrivit dreptului Uniunii Europene.

Mai mult, art. 10¹ alin. (2) conferă președintelui ANSVSA, singur, competența de a institui "*măsuri suplimentare de supraveghere și control*", fără nicio condiționare de analiză de risc sau context epidemiologic, spre deosebire de art. 7 din legea de bază, care condiționează expres o putere similară, exercitată de Centrul Național de Combatere a Bolilor (CNCB), de "*analiza de risc, contextul și obiectivele epidemiologice ale fiecărui județ*". Legea nu clarifică raportul dintre cele două mecanisme, nici tipurile de măsuri pe care le poate cuprinde categoria nedefinită "măsuri suplimentare".

VI. Delimitarea excepției pentru exploatațiile comerciale de porcine rase autohtone de la restricțiile de circumscripție sanitar-veterinară

Art. I pct. 5 din legea supusă reexaminării introduce, alături de art. 10¹, un nou articol, art. 10², al cărui alin. (1) prevede: "*(1) Mișcarea porcinelor vii spre alte exploatații dinspre exploatațiile comerciale de porcine asociative și dinspre exploatațiile comerciale de porcine înregistrate sanitar-veterinar, cu excepția celor definite la art. 3 alin. (1) lit. l), este permisă doar în interiorul circumscripției sanitar-veterinare, stabilite în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (6) și art. 15¹ din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004.*"

Potrivit art. 3 alin. (1) lit. l) din legea de bază, "exploatație comercială de porcine rase autohtone" este exploatația înregistrată sau autorizată sanitar-veterinar, care funcționează "în sistem semideschis" și al cărei efectiv este înregistrat în registrul genealogic al rasei. Noul art. 10² alin. (1) și (3) exceptează expres această categorie de la restricția de circumscripție sanitar-veterinară și, implicit, de la obligația de testare individuală prevăzută pentru deplasarea în afara circumscripției.

Criteriul care declanșează excepția (apartenența la o rasă înscrisă în registrul genealogic) nu are nicio legătură cu riscul epidemiologic individual al exploatației. Dimpotrivă, sistemul de creștere "semideschis", impus de altfel de particularitățile biologice ale acestor rase, presupune un grad structural mai ridicat de expunere la mediul exterior, inclusiv la fauna sălbatică, identificată chiar de expunerea de motive a legii drept principalul rezervor al virusului. Excepția vizează, totodată, exploatații cu caracter pur comercial, integrate în scheme de sprijin condiționate de comercializarea unui număr minim de animale anual, nu creșterea ocazională sau de subzistență.

Legea nu prevede nicio măsură compensatorie - de exemplu, o obligație de testare individuală menținută - care să concilieze obiectivul de conservare genetică, legitim în sine, cu obiectivul central al legii, prevenirea răspândirii pestei porcine africane. Dreptul Uniunii Europene nu recunoaște, de altfel, nicio distincție de rasă în aplicarea restricțiilor de mișcare din zonele de restricție instituite potrivit Regulamentului (UE) 2023/594 și Regulamentului delegat (UE) 2020/687, astfel încât excepția națională își produce efectele exclusiv în afara acestor zone, acolo unde restricțiile introduse de art. 10² reprezintă singurul nivel suplimentar de protecție.

Este necesară fie eliminarea excepției generale, cu menținerea unei obligații de testare proporționale cu riscul specific acestui sistem de creștere, fie restrângerea

ei la exploatațiile necomerciale sau la un plafon redus al efectivului, corelat cu scopul de conservare genetică, iar nu cu volumul de activitate comercială.

VII. Observații suplimentare de tehnică legislativă

Semnalăm și următoarele aspecte minore, care pot fi remediate cu ocazia reexaminării:

- **Art. 14 alin. (5)** trimite la finanțarea "*în baza hotărârilor CNCB*", fără a clarifica dacă este vorba de Strategia-cadru prevăzută la art. 24 sau de o autorizare distinctă pentru fiecare caz în care CLCB dispune măsuri potrivit art. 13¹.
- **Art. 20 lit. b)** omite cuvântul "Națională" din denumirea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.
- **Art. 29 lit. e)** trimite la procedura generală de valorificare din Ordonanța Guvernului nr. 14/2007, care prevede, pentru animale vii, valorificare "*de îndată*", fără evaluare, către populație. Această procedură, gândită generic pentru bunuri perisabile, nu este corelată cu riscul specific al pestei porcine africane: animalele confiscate în temeiul art. 33 alin. (4) sunt, prin ipoteză, animale fără identificare sau documente sanitar-veterinare valabile, a căror stare de sănătate nu a putut fi verificată, acesta fiind exact motivul confiscării. Legea nu introduce nicio derogare sau completare a procedurii generale de valorificare pentru a impune o testare sau o carantină sanitar-veterinară prealabilă revânzării rapide a acestor animale către populație.
- **Art. 6 alin. (1)**, rescris integral prin legea analizată, menține trimiterea la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/605 - abrogat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/594 încă din martie 2023, cu aproape două luni înainte ca Legea nr. 122/2023 să fie adoptată inițial. Rescrierea integrală a articolului, cu prilejul prezentei legi, ar fi constituit un prilej firesc de actualizare a acestei trimiteri. Deși regulamentul în vigoare se aplică oricum, direct și obligatoriu, independent de această eroare de citare, corectarea ei rămâne recomandabilă pentru claritatea normei.
- **Formula de atestare a Senatului** menționează adoptarea legii cu respectarea art. 76 alin. (2) din Constituție (lege ordinară), deși introducerea unei infracțiuni (art. 33 alin. (1¹)) plasează legea, prin conținutul său normativ, în sfera art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție

(domeniul legii organice). Votul din Senat (96 de voturi pentru, 1 împotriva) a întrunit, în fapt, majoritatea calificată cerută de art. 76 alin. (1) pentru legea organică, astfel încât nu este afectată valabilitatea adoptării; rămâne, totuși, necesară corectarea formulei de atestare, pentru claritatea regimului juridic al legii, inclusiv în perspectiva unor modificări ulterioare ale acesteia.

Pentru asigurarea unui cadru normativ constituțional, eficient, coerent și compatibil cu dreptul Uniunii Europene, solicităm Parlamentului:

1. să reformuleze confiscarea obligatorie a mijlocului de transport, prin introducerea unor criterii de individualizare raportate la natura și gravitatea faptei, protejarea terților de bună-credință și restabilirea proporționalității sancțiunilor față de scopul declarat al legii;
2. să completeze documentația financiar-bugetară, cu respectarea exigențelor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 69/2010 și ale art. 138 alin. (5) din Constituție;
3. să clarifice regimul procedural al recoltării dispuse potrivit art. 13¹ (efectul cazurilor confirmate succesiv, suprapunerea ariilor, momentul încetării măsurii și coordonarea intervenției în zonele care intersectează mai multe județe sau fonduri cinegetice) și să clarifice regimul de răspundere aferent, prin eliminarea trimiterii generice la răspunderea contravențională sau penală ori prin definirea expresă a acesteia, numai după clarificarea prealabilă a conținutului obligației;
4. să reformuleze măsurile de testare, astfel încât să fie dispuse numai cu respectarea dreptului Uniunii Europene, cu excluderea dublei testări pentru marfa deja certificată, și pe baza unor criterii legale clare;
5. să delimiteze prin lege regimul zonei de monitorizare sanitar-veterinară de 10 km și să condiționeze de o analiză de risc măsurile suplimentare pe care președintele ANSVSA le poate institui în interiorul acesteia;
6. să restrângă sau să condiționeze excepția de la restricțiile de circumscripție sanitar-veterinară prevăzută pentru exploatațiile comerciale de porcine rase autohtone, prin introducerea unei obligații de testare proporționale cu riscul specific sistemului de creștere semideschis;
7. să remedieze observațiile suplimentare de tehnică legislativă de la Secțiunea VII, inclusiv corelarea competențelor CLCB și CNCB, corectarea trimiterii la regulamentul european abrogat și a formulei de atestare privind caracterul organic al legii.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 122/2023 privind exploatațiile de creștere a porcinelor și combaterea pestei porcine africane în România, în vederea remedierii aspectelor evidențiate.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

